

MT SenI

Directie Samenleving en
Integratie
Afdeling PH B

Contactpersoon
10.2.E

T 070 **10.2.E**
10.2.E @minszw.nl

Datum
18 februari 2019
Onze referentie

memo

CBS-studie Molukkers in Nederland

Aanleiding

In mei 2018 kwam als 'collateral damage' van de gemeenteraadsverkiezingen één van de geplande verdiepende hoofdstukken voor het Jaarrapport Integratie 2018 (*Onderwijskansen van de tweede generatie in verstedelijkte gebieden*) te vervallen; de auteur werd – min of meer onverwacht en per direct – wethouder in Schiedam.

Het CBS heeft destijds voorgesteld om als vervanging van het vervallen hoofdstuk, een hoofdstuk op te nemen over de positie van Molukkers in Nederland. De specifieke aanleiding daarvoor was dat het CBS over een nieuw bestand beschikt waarmee de Molukse bevolking kan worden geïdentificeerd; Molukkers zijn namelijk niet via de reguliere methodiek (op basis van geboortelanden) te identificeren.¹

Deze problematische identificatie via de BasisRegistratie Personen heeft ertoe geleid

1. dat er betrekkelijk weinig informatie beschikbaar is over de positie van de groep met Molukse achtergrond;
2. dat wàt er is, gedateerd is²;
3. en dat de representativiteit (en dus betrouwbaarheid) van die verouderde informatie bovendien niet boven discussie verheven is: doordat er voor Molukkers in tegenstelling tot de 'normale' migrantengroepen geen steekproefkader beschikbaar is (namelijk de BRP), wordt gewerkt met andere sampling methods (quota en snowball-sampling; methoden die geen garantie bieden dat de steekproef ook representatief is met betrekking tot de belangrijke onderzoeksvariabelen).

Bij de invulling van het Jaarrapport Integratie 2018 hebben we destijds (op 5-6-2018) in het MT besloten dat het onderwerp Molukkers interessant was, omdat (a) recente inzichten over de positie van deze herkomstgroep ontbreken en (b) deze groep als enige in Nederland een

¹ Het (geboorte)land 'Molukken' bestaat immers niet en bovendien is een fors deel van de 1^e generatie Molukkers niet op de Molukken geboren, maar op andere delen van de Indische archipel waar hun ouders destijds waren gelegerd.

²Justus Veenman (1990), *De arbeidsmarktpositie van allochtonen in Nederland, in het bijzonder van Molukkers*, Groningen: Wolters Noordhoff. Justus Veenman (2001), *Molukse jongeren in Nederland, Integratie met de rem erop*, Assen: Van Gorcum. T.P. Tunjanaan, m.m.v. J. Veenman (2008), *Molukse jongeren en onderwijs: quick scan 2008*. Utrecht: Forum.

substantiële 3^e en zelfs al een 4^e generatie omvat zodat het intergenerationele proces van integratie goed zichtbaar wordt, maar dat de invulling die CBS voorstelde te mager was (het CBS wilde de analyse in het kader van Jaarrapport hoofdstuk beperken tot een demografische beschrijving). Een bredere analyse, waarbij naast demografie ook onderwijs, arbeid en wonen worden meegenomen, werd door het MT SenI wèl interessant gevonden, maar die analyse viel volgens het CBS binnen het bestek van het Jaarrapport Integratie 2018 niet te realiseren.

Directie Samenleving en
Integratie
Afdeling PH B

Datum
18 februari 2019

Onze referentie

CBS Voorstel Studie naar positie van de Molukse groep in 2019

Ik heb naar aanleiding van de MT-bespreking overleg gehad met CBS en het CBS heeft nu een voorstel geleverd voor een beschrijvende rapportage waarin de integratie van de groep met Molukse achtergrond wordt beschreven. Daarbij gaat het om een positie in brede zin: naast demografie, komen de thema's Onderwijs, Arbeid en Inkomen en Wonen aan de orde. CBS biedt als optie aan om ook Gezondheid en Criminaliteit te beschrijven.

Het voorstelde onderzoek is zonder twijfel interessant. Het levert beleidsinformatie over

- a) een herkomstgroep waarover relatief weinig actuele inzichten beschikbaar zijn;
- b) een herkomstgroep die niet tot de 'Grote Vier' behoort, waarmee we informatie over groepen met een migratieachtergrond breder trekken (hetgeen gezien de ontwikkeling naar superdiversiteit nuttig is en wat door bijvoorbeeld de WRR nadrukkelijk bepleit wordt);
- c) het intergenerationele proces van integratie, doordat de analyse zich tot en met de 4^e generatie uitstrekt.

De kosten voor deze studie bedragen €10.1.c exclusief optie en €10.1.c inclusief de optionele velden gezondheid en criminaliteit. Deze studie zou ultimo oktober door het CBS kunnen worden gepubliceerd.

Voorstel

Ik adviseer om dit onderzoek, inclusief de opties, bij het CBS in te besteden.

Beslispunt 1

Is het MT het daarmee eens? **JA**

De beperking van het voorstel ligt in het louter beschrijvende karakter. Het onderzoek zou nog aan betekenis winnen indien het CBS naast een *beschrijving* van de positie van de Molukse groep in absolute zin en ten opzichte van de autochtone referentiegroep, ook een (evenredigheids)analyse zou uitvoeren waarbij voor verschillen in achtergrondkenmerken wordt gecontroleerd (bijvoorbeeld waarbij arbeidsmarktuitskomsten worden gecorrigeerd voor verschillen in opleidingsniveau, leeftijd en arbeidsmarktregio). Dat biedt inzicht in de achterliggende verklaringen voor eventuele verschillen in positie, en daarmee handvatten voor eventuele beleidsinterventies. Ik heb het CBS gevraagd dit onderdeel als optie aan het voorstel toe te voegen.

Voorstel

Ik stel voor om het CBS te vragen om naast de beschrijving ook een (evenredigheids)analyse uit te voeren (nog even onder voorbehoud van de extra kosten).

Directie Samenleving en
Integratie
Afdeling PH B

Beslispunt 2

Is het MT het daarmee eens? **JA**

Datum
18 februari 2019
Onze referentie

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Directie Samenleving en
Integratie**
Afdeling PH B

Datum
18 februari 2019

Onze referentie